

Kulturdepartementet

Høringsnotat

**Kompensasjon for
merverdiavgiftskostnader til frivillige
organisasjoner**

Innhold

1. Innledning.....	4
2. Mål for ordningen.....	5
3. Målgrupper.....	5
4. Vilkår for å delta i kompensasjonsordningen.....	6
4.1 Ikke fortjenestebasert virksomhet	6
4.2. Frivillig innsats	6
4.3 Søkere	6
4.4 Registrering i Frivillighetsregisteret.....	6
5. Generelt om søknadsmodellene	7
6. Forenklet modell	7
6.1 Søknadsmodell	7
6.2 Fradragsposter	8
6.3 Lokalleddets oppgaver og plikter	8
6.4 Regionalleddets oppgaver og plikter.....	9
6.5 Sentralledets oppgaver og plikter	9
6.5.1 Søknad og vedlegg.....	9
6.6 Oppgaver og plikter for enkeltstående søkere.....	9
6.7 Beregningsmodell.....	10
6.8 Vurdering av fradrag for lønnskostnader fra de totale driftskostnadene.....	10
7. Dokumentert modell.....	10
7.1 Søknadsmodell	10
7.2 Kostnader som ikke er kompensasjonsberettigede	11
7.3 Lokalleddets/regionalleddets oppgaver og plikter	12
7.4 Sentralledets oppgaver og plikter	12
7.4.1 Vedlegg til søknad	12
7.5 Enkeltstående søkers oppgaver og plikter	12
7.5.1 Vedlegg til søknad	13
8. Problemstillinger knyttet til maskiner, utstyr og andre kapitalvarer	13
9. Frivillighetsregisteret.....	13
10. Minstegrense.....	14
11. Bindingstid.....	14
12. Regnskapsår.....	15
12.1 Regnskap ett år tilbake i tid.....	15

12.2 Regnskap to år tilbake i tid	15
13. Oppfølging, kontroll og sanksjoner	15
14. Økonomiske og administrative konsekvenser	16
15. Evaluering	17
16. Høringsuttalelser	17
Vedlegg 1 – Informasjon til lokale ledd	18
Vedlegg 2 - Oppgaver og plikter i forenklet modell	19
Vedlegg 3 - Oppgaver og plikter i dokumentert modell.....	20
Vedlegg 4 – Kontrollhandlinger for revisor	21

Høringsnotat – Ny utvidet ordning for kompensasjon av merverdiavgiftskostnader til frivillige organisasjoner

1. Innledning

Kulturdepartementet sender med dette ut på høring en gjennomgang av sentrale punkter for utarbeidelse av forskrift med hjemmel i Stortingets budsjettvedtak for ny tilskuddsordning, som skal kompensere for utgifter frivillige organisasjoner har til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester. Forskriften vil bli fastsatt av Kulturdepartementet.

Det ble i forbindelse med innføring av generell merverdiavgift på tjenester 1. juli 2001 etablert en rammestyrte ordning der frivillige organisasjoner kunne søke om kompensasjon for de merutgifter denne merverdiavgiftsreformen medførte. Ordningen har blitt finansiert gjennom årlige bevilgninger over statsbudsjettet. Lotteri- og stiftelsestilsynet har forvaltet ordningen på bakgrunn av regelverk fastsatt av departementet. For 2009 ble det bevilget 196,3 millioner kroner til ordningen.

Regjeringen varslet i St.prp nr. 1 (2008-2009) en økt satsing på frivillig sektor på opp mot 1 mrd. kroner i årene fremover. I Soria Moria-erklæringen heter det at: "Regjeringen vil utrede muligheten for en varig ordning for momskompensasjon for frivillige organisasjoner".

Departementet har hatt løpende dialog med frivillig sektor om merverdiavgiftskompensasjon og nedsatte i juni 2009 et utvalg med deltakelse fra Frivillighet Norge og Norges Idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité, som har arbeidet med detaljene i en ny ordning for kompensasjon av merverdiavgiftskostnader for frivillige organisasjoner.

Det legges til grunn at ordningen skal være administrativt håndterbar for frivillig sektor og staten. På bakgrunn av dette er det utarbeidet en forenklet ordning der totale driftskostnader knyttet til den frivillige og ikke fortjenestbaserte delen av virksomheten etter fradrag for kostnader som ikke kommer inn under ordningen, er utgangspunkt for beregning av kompensasjon. Etter ønske fra deler av frivillig sektor legges det også opp til at det kan søkes om kompensasjon basert på dokumenterte merverdiavgiftskostnader. Dette medfører betydelige administrative merkostnader for organisasjonene og for forvalter av ordningen. En tosporet modell (forenklet og dokumentert) innebærer at organisasjonene må være villige til å ta den merkostnaden som økt kontrollbehov ved en dokumentert ordning, medfører.

Konklusjonene fra utvalget, deriblant modellene for kompensasjon, er omtalt i Kultur- og kirkedepartementets Prop. 1 S (2009-2010) og det vises til denne. Formålet med denne høringen er å utforme ordningen mer detaljert.

Regjeringen vil etablere en ny ordning for kompensasjon av merverdiavgiftskostnader for idrettsanlegg.¹ Kulturdepartementet vil foreta den nærmere utformingen av ordningen. Investeringer i og påkostninger på bygg, anlegg og fast eiendom vil ikke omfattes av den nye utvidede ordningen for merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner. Drifts- og vedlikeholdskostnader knyttet til bygg, anlegg og fast eiendom omfattes av ordningen.

2. Mål for ordningen.

Formålet med ordningen er å bidra til å kompensere for kostnader som frivillige organisasjoner har til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester.

3. Målgrupper

Målgrupper for den nye ordningen vil ha utgangspunkt i tidligere ordning for kompensasjon for tjenester. Ordningen gjelder for:

- a) Frivillige organisasjoner avgrenset til demokratiske, medlemsbaserte organisasjoner med ikke fortjenestebasert formål. Det legges vekt på at virksomheten er tilgjengelig for et bredt spekter av personer, og er rettet inn mot allmenne samfunnsinteresser på tvers av særinteresser.
- b) Tros- og livssynsorganisasjoner som ikke omfattes av punkt a.
- c) Stiftelser med et allmennyttig formål der frivillig innsats utgjør en viktig del av stiftelsens virksomhet. Det er stiftelsens egenaktivitet som danner grunnlag for vurderingen av om det drives virksomhet som faller inn under ordningen. Utdeling av midler tilfredsstiller i seg selv ikke kravet til frivillig virksomhet. Det vil i forhold til kravet om frivillig innsats ikke være tilstrekkelig at styret arbeider på frivillig grunnlag i utdelende stiftelser.
- d) Frivillige kultur- eller velferdsprodusenter når disse ikke har fortjeneste som hovedformål.

I de tilfeller der organisasjoner også driver virksomhet som faller utenfor ordningen, er det organisasjonene selv som må foreta en avgrensning. Dette kan gjøres gjennom organisatoriske eller økonomiske skillelinjer innenfor den enkelte organisasjon. Søkere som har virksomhet både innenfor og utenfor formålet med ordningen, og som ikke har foretatt en slik avgrensning ved søknad, kan etter en totalvurdering få avslag på søknaden om kompensasjon av merverdiavgift.

Det gis ikke kompensasjon for merverdiavgiftskostnader som oppstår i virksomheter som har til formål å skaffe eieren økonomisk års- eller likvidasjonsutbytte. Dersom virksomheten eies av en eller flere organisasjoner som alle kommer inn under a-d, skal det dokumenteres at frivillig innsats er en viktig del av virksomheten som nevnt i første punktum. Eventuelt økonomisk overskudd skal anvendes til det frivillige formålet, og ved oppløsning/avvikling av virksomheten skal eiendelene tilfalle det frivillige formålet.

Forvaltningsvirksomhet organisert i og gjennom forvaltningsorganer faller utenfor, likeledes gjelder dette virksomhet som er organisert privatrettslig, men som det offentlige står bak. I NOU 2006:15, Frivillighetsregisteret, kapittel 3, s. 27 heter det at: "[det] legges til grunn at aktiviteter som er organisert av det offentlige ikke er frivillig virksomhet. Avgrensningen mot aktiviteter organisert av det offentlige innebærer () at aktiviteter som er å anse som forvaltningsvirksomhet ikke er registreringsberettiget [i Frivillighetsregisteret]. Det er ikke

¹ Det vises til Finansdepartementets høringsnotat om forslag om utvidet merverdiavgiftsplikt på kultur- og idrettsområdet.

bare forvaltningsvirksomhet organisert i og gjennom forvaltningsorganer som faller utenfor begrepet frivillig virksomhet. Det gjelder også virksomhet som er organisert privatrettslig men som det offentlige står bak.”

Nærings-, yrkes- og arbeidslivsorganisasjoner, fagforeninger, borettslag og partipolitiske organisasjoner faller utenfor ordningen.

4. Vilkår for å delta i kompensasjonsordningen

4.1 Ikke fortjenestebasert virksomhet

Det legges til grunn at det er den frivillige og ikke fortjenestebaserte delen av organisasjonenes virksomhet som kommer inn under ordningen. I NOU 2006:15 Frivillighetsregisteret, kapittel 3, s. 25 heter det: ”Med begrepet ikke fortjenestebasert siktes det derimot til at de aktivitetene det gjelder i praksis typisk ikke er egnet til å generere fortjeneste for dem som står bak aktivitetene. Med fortjeneste siktes det her til et overskudd som blir igjen etter at kostnader mv. som virksomheten pådrar er betalt og som *typisk kan* utdeles til eieren og lignende, dersom organisasjonsformen tillater at det kan foretas utdelinger”. Det er ikke avgjørende at det rent faktisk skjer en utdeling.

4.2. Frivillig innsats

Organisasjonene i alle målgruppene må kunne dokumentere at frivillig innsats er en viktig del av virksomheten. Det vil i ny ordning bli stilt strengere krav til å kunne dokumentere frivillig innsats for å sikre at midler når ut til frivillige organisasjoner. Gratis arbeidsinnsats og gaver likestilles i forhold til å oppfylle kravet til frivillig innsats. Gratis arbeidsinnsats fra en liten gruppe personer, for eksempel gratis styreinnsats, blir ikke vurdert å tilfredsstille kravet til frivillig innsats. På samme måte vil ikke store gaver fra enkeltpersoner eller organisasjoner tilfredsstille kravet til frivillig innsats. Gaver eller gratis arbeidsinnsats må mottas av et tilstrekkelig antall av organisasjonens medlemmer og/eller givere og utgjøre en viktig del av grunnlaget for organisasjonens virksomhet. Medlemskontingent likestilles her med gaver. Det må ikke være for tett knytning mellom kontingent/gaver og gratis arbeidsinnsats og gjenytelser.

4.3 Søkere

Ordningen er åpen for sentralledd og enkeltstående søkere. I organisasjoner som består av flere organisasjonsledd, skal søknaden fremmes av organisasjonens sentrale ledd på vegne av hele organisasjonen. Regionalledd eller lokalledd som er tilknyttet et sentralledd kan ikke søke på selvstendig grunnlag. Organisasjoner som ikke er tilknyttet et overordnet organisasjonsledd, søker på egen hånd og blir i høringen betegnet som enkeltstående søkere.

4.4 Registrering i Frivillighetsregisteret

For å kunne søke om kompensasjon for utgifter til merverdiavgift på varer og tjenester må søker (sentralledd eller enkeltstående organisasjon) være registrert i Frivillighetsregisteret. I lov om register for frivillig virksomhet § 3 heter det: ”Registrering i Frivillighetsregisteret er en rett som tilordnes registreringsenheter, jf. § 4, som driver frivillig virksomhet. Frivillig virksomhet er aktiviteter som ikke er fortjenestebasert.” I § 4 heter det: ”Som registreringsenhet regnes:

- a) ikke-økonomisk (ideell) forening,
- b) alminnelige stiftelser som ikke foretar utdelinger, eller som utelukkende foretar utdelinger til frivillig virksomhet
- c) næringsdrivende stiftelse som utelukkende foretar utdelinger til frivillig virksomhet.”

Følgende organisasjoner kvalifiserer *ikke* for registrering i Frivillighetsregisteret: Organisasjoner som driver aktiviteter organisert av det offentlige, organisasjoner som driver aktiviteter basert på samvirkeprinsipper og som omfattes av lov om samvirkeforetak (samvirkeloven), og organisasjoner som har adgang til å foreta utdelinger til fysisk person, eller som foretar slike utdelinger.

Registrering i Frivillighetsregisteret er utgangspunktet for å kunne søke om kompensasjon av merverdiavgiftskostnader. Lotteri- og stiftelsestilsynet vil som forvalter av ordningen deretter vurdere søknadene opp mot de målgrupper og kriterier som forskriften fastslår.

5. Generelt om søknadsmodellene

Lotteri- og stiftelsestilsynet vil forvalte ordningen. Kostnadene knyttet til forvaltning av ordningen vil bli dekket over bevilgningen. Ordningen vil bli kunngjort i dagspressen, på www.lottstift.no og www.frivillig.no når søknadskjema og forskrift er endelig utarbeidet.

Sentralledd og enkeltorganisasjoner sender søknad til Lotteri- og stiftelsestilsynet. Søknad skal leveres på fastsatt søknadsskjema og undertegnes av person som har fullmakt til å fremsette søknad på vegne av søker.

Vedtekter skal ikke legges ved søknad slik som i tidligere ordning. Lotteri- og stiftelsestilsynet vil ved behov innhente disse fra Frivillighetsregisteret. Det er derfor et krav at søkere må ha oppdaterte vedtekter i Frivillighetsregisteret.

Regnskap skal være revidert, behandlet og godkjent på årsmøte. For de lokalleddene som ikke etter regnskapsloven, særlovgivning eller som følge av vedtekter eller interne lover i organisasjonen har krav om å benytte registrert- eller statsautorisert revisor, kan regnskapet revideres av en valgt revisor. Kompensasjon ytes bare i den utstrekning kostnaden eller anskaffelsen skjer til bruk i den frivillige og ikke fortjenestebaserte delen av organisasjonen.

Det gis kompensasjon etter søknad innenfor den rammen Stortinget har bevilget for det enkelte år. Dersom bevilgningen ikke rekker til full kompensasjon, vil den prosentvis avkortningen være lik for alle som søker om kompensasjon, uavhengig av søknadsmodell. Det forventes ikke at ordningen skal medføre full kompensasjon. Kompensasjonen tildeles i etterkant.

I forenklet modell vil det vil bli et krav om at sentralledd, regionalledd og enkeltstående organisasjoner som søker kompensasjon for merverdiavgiftskostnader, plikter å oppbevare alt regnskapsmateriale og annen grunnlagsdokumentasjon for søknaden i 10 år. I dokumentert modell vil det bli et krav om at også lokalledd plikter å oppbevare alt regnskapsmateriale og annen grunnlagsdokumentasjon for søknaden i 10 år.

6. Forenklet modell

6.1 Søknadsmodell

Organisasjoner som består av flere ledd må benytte samme søknadsmodell. Velger sentralleddet å benytte forenklet modell, må regionale og lokale ledd også søke etter forenklet modell. Sentralleddet søker samlet for alle organisasjonsleddene i organisasjonen.

Totale driftskostnader knyttet til den frivillige og ikke fortjenestebaserte delen av virksomheten etter fradrag for kostnader som ikke kommer inn under ordningen for alle

organisasjonsledd hos søker, er utgangspunkt for beregning av kompensasjon. Totale driftskostnader hentes direkte fra revidert regnskap.

For de organisasjonene som avlegger regnskap etter foreløpig standard for ideelle organisasjoner, vil forbrukte midler være utgangspunkt for beregning av kompensasjon. Finansposter skal ikke være inkludert i forbrukte midler.

6.2 Fradragposter

For å unngå at merverdiavgift blir kompensert dobbelt, eller at overføringer som ikke er relevante kommer inn under ordningen, skal det gjøres fradrag for kostnader som ikke er relevante for beregning av merverdiavgiftskompensasjon. For organisasjoner med flere ledd skal fradrag gjøres for sentralledd og regionale ledd. For å forenkle arbeidet på lokalt nivå skal det ikke gjøres fradrag for lokale ledd. Fradrag skal også gjøres for enkeltstående søkere. Det skal gjøres fradrag for følgende poster:

- Kontantoverføringer til egen organisasjon og samarbeidspartnere i utlandet.
- Lønnskostnader knyttet til personell stasjonert i utlandet som ikke er omfattet av punkt om kontantoverføringer.
- Driftskostnader knyttet til den merverdiavgiftspliktige delen av virksomheten. Det er de totale kostnadene knyttet til den delen som inngår i den avgiftspliktige delen av virksomheten, som skal trekkes ut.
- Kostnader til investeringer i og påkostninger på bygg, anlegg eller annen fast eiendom. Det som skal trekkes ut av totale driftskostnader under dette punktet er direkte utgiftsførte investeringer i og påkostninger på bygg, anlegg eller annen fast eiendom og avskrivninger av tidligere aktiverte investeringer i og påkostninger på bygg, anlegg og fast eiendom. Det skal ikke gjøres fradrag for drifts- og vedlikeholdskostnader på bygg, anlegg eller annen fast eiendom.
- Drifts- og vedlikeholdskostnader knyttet til bygg, anlegg eller annen fast eiendom for utleie. Dette gjelder ikke ved utleie til andre ledd i samme organisasjon.
- Overføringer til andre organisasjoner med rett til å søke selv, eller overføringer mellom ledd som inngår i den samlede søknaden.
- Kostnader til utførelse av tjenester kompensert gjennom lov 12.12.2003 nr. 108 (gjelder frivillige organisasjoner som produserer helse-, undervisnings- eller sosiale tjenester som kommune eller fylkeskommune er pålagt å utføre etter lov). Det er de totale kostnadene tjenestene omfatter som skal trekkes ut.
- Kostnader knyttet til anleggsinvesteringer som omfattes av ordningen for kompensasjon av merverdiavgift for idrettslag.
- Kostnader som oppstår i virksomheter som har til formål å skaffe eieren økonomisk års- eller likvidasjonsutbytte. Dette gjelder ikke dersom virksomheten eies av en eller flere organisasjoner som alle kommer inn under målgruppe a-d, og det kan dokumenteres at frivillig arbeid er av sentral betydning i virksomheten som nevnt i første punkt.

6.3 Lokalledets oppgaver og plikter

Lokalledet rapporterer totale driftsutgifter knyttet til den frivillige og ikke fortjenestebaserte delen av virksomheten til sentralledd. Totale driftsutgifter hentes fra revidert regnskap.

Lokalledet skal normalt ikke sende inn revisjonsberetning, regnskap og årsmelding til sentralledet. Sentralledet kan imidlertid som en del av sitt kontrollarbeid pålegge et utvalg av lokalledene dette for kontroll mot innsendte søknadsdata.

6.4 Regionalledets oppgaver og plikter

Regionalledet skal rapportere totale driftsutgifter knyttet til den frivillige og ikke fortjenestebaserte delen av virksomheten etter fradrag for kostnader som ikke kommer inn under ordningen til sentralledet. Regionalledet skal også sende inn revisorattest som bekrefter at totale driftskostnader som blir rapportert til sentralledet stemmer med revidert regnskap, og at det er gjort fradrag i totale driftskostnader for ikke kompensasjonsberettigede kostnader.

Regionalledet skal som grunnlag for revisors kontroll av fradragspostene dokumentere hvordan fradragspostene er beregnet. Dersom fradragspostene ikke er lett kontrollerbare mot regnskapet, må det lages en klar oppstilling over hvordan fradragsposten er beregnet.

Regionalledet skal ikke sende inn revisjonsberetning, regnskap og årsmelding til sentralledet. Dokumentasjon av fradragspostene skal heller ikke sendes sentralledet. Sentralledet kan imidlertid som en del av sitt kontrollarbeid pålegge et utvalg av regionalledene dette for kontroll mot innsendte søknadsdata.

6.5 Sentralledets oppgaver og plikter

Sentralledet skal kontrollere at underleddene fyller vilkårene for å delta i ordningen om kompensasjon for merverdiavgiftskostnader.

Sentralledet skal utarbeide egenerklæring om frivillig innsats i organisasjon.

Sentralledet skal sammenstille en samlet søknad på vegne av hele organisasjonen basert på innrapporterte søknadsdata fra underleddene. I søknaden skal totale driftskostnader og fradragposter for regionale og sentrale ledd fremkomme. Listen må inneholde en spesifisering av hvilke ledd som er definert som regionale og lokale ledd. Lotteri- og stiftelsestilsynet vil utarbeide et elektronisk skjema (Excel) som skal benyttes ved søknad.

Sentralledet skal dokumentere hvordan fradragspostene er beregnet som grunnlag for revisors kontroll. Dersom fradragspostene ikke er lett kontrollerbare mot regnskapet, må det lages en klar oppstilling over hvordan fradragsposten er beregnet.

Sentralledet skal videreformidle kompensasjon til underleddene i henhold til tildelt beløp.

6.5.1 Søknad og vedlegg

Sentralledd søker samlet og på vegne av regionale/lokale ledd slik som ved tidligere ordning. Følgende vedlegges søknaden:

- Samlet oppstilling over totale driftskostnader og fradragposter for hele organisasjonen etter fastsatt mal.
- Godkjent underskrevet årsregnskap, årsmelding og revisjonsberetning for sentralledet.
- Revisorbekreftelse på selve søknaden, jf. vedlegg 4 om kontrollhandlinger for revisor.
- Egenerklæring om frivillig innsats.

6.6 Oppgaver og plikter for enkeltstående søkere

Enkeltstående søkere skal søke på basis av totale driftskostnader knyttet til den frivillige og ikke fortjenestebaserte delen av virksomheten etter fradrag for kostnader som ikke kommer

inn under ordningen. Totale driftskostnader og fradragsposter skal bekreftes av registrert- eller statsautorisert revisor.

Enkeltstående søkere skal som grunnlag for revisors kontroll av fradragspostene utarbeide dokumentasjon på hvordan fradragspostene er beregnet. Dersom fradragspostene ikke er lett kontrollerbare mot regnskapet, må det lages en klar oppstilling over hvordan fradragsposten er beregnet. Følgende vedlegges søknaden:

- Skjema med totale driftskostnader og fradragsposter for organisasjonen etter fastsatt mal.
- Godkjent underskrevet årsregnskap, årsmelding og revisjonsberetning for organisasjonen.
- Revisorbekreftelse, jf. vedlegg 4 om kontrollhandlinger for revisor.
- Egenerklæring om frivillig innsats.

6.7 Beregningsmodell

Lotteri- og stiftelsestilsynet legger følgende beregning til grunn: International Research Institute i Stavanger (IRIS) gjennomførte i 2008 en kartlegging av inntekter og utgifter i frivillige organisasjoner på oppdrag fra Kultur- og kirkedepartementet. I rapporten viser IRIS blant annet til at: ”I gjennomsnitt for alle virksomheter [frivillige organisasjoner] utgjør merverdiavgiftspliktige utgifter omtrent 35 prosent av samlede driftskostnader.” Dette tallet brukes per i dag som beste estimat.

Maksimalt kompensasjonsbeløp er totale driftskostnader som kommer inn under den frivillige og ikke fortjenestebaserte delen av virksomheten etter fradrag i hele organisasjonen multiplisert med 35 prosent multiplisert med en faktor på 0,2. Grunnlaget for beregningsmodellen vil bli gjennomgått på bakgrunn av erfaringene fra 2010.

6.8 Vurdering av fradrag for lønnskostnader fra de totale driftskostnadene

- Lønn vil utgjøre en del av de øvrige fradragspostene. Denne delen vil måtte trekkes ut for at lønn ikke skal bli trukket ut to ganger.
- Forskjellig praktisering av hvordan lønn og sosiale kostnader blir klassifisert i regnskapene.
- Uttrekk av lønn fra totale driftskostnader vil medføre merarbeid for mange organisasjoner.

Departementet legger for 2010 til grunn at lønn ikke skal trekkes fra de totale driftskostnadene.

7. Dokumentert modell

7.1 Søknaadsmodell

Organisasjoner som består av flere ledd må benytte samme søknadsmodell. Velger sentralleddet å benytte dokumentert modell, må regionale og lokale ledd også benytte dokumentert modell.

Totale merverdiavgiftskostnader knyttet til den frivillige og ikke fortjenestebaserte delen av driften for alle organisasjonsledd som søker dokumentert, er utgangspunkt for beregning av kompensasjon.

I en utvidet ordning der det kan søkes kompensasjon for all merverdiavgift på varer og tjenester, er det behov for å stille strengere krav til dokumentasjon av søknadsbeløpet. Søknaadsbeløpet skal være dokumentert med en transaksjonsliste som viser hvilke

enkeltransaksjoner som inngår i søknaden. For at det skal være mulig for revisor og forvaltningen å foreta kontroll mot underdokumentasjon skal det for hver transaksjon være spesifisering av kontonummer, kontonavn, bilagsnummer, inngående merverdiavgiftssats, bruttobeløp og merverdiavgiftsbeløp. Listen skal være organisert slik at transaksjoner med høy-, mellom- og lav sats vises hver for seg. For hver merverdiavgiftsklasse skal det fremgå sum bruttobeløp og sum merverdiavgiftskostnader som det søkes for, samt tilsvarende totalsummer for alle merverdiavgiftsklasser.

Grunnlaget for kompensasjonskravet skal kontrolleres og attesteres av registrert eller statsautorisert revisor. Bokføringen skal innrettes slik at det lett kan dokumenteres og kontrolleres at kompensasjonen ytes etter retningslinjene.

Det vil bli utarbeidet et Excel-skjema som skal benyttes av søkerne. Spesifikasjonskravet til transaksjonslisten gjelder både for enkeltstående søkere, lokal-, regional- og sentralledd. Sentralleddet skal sammenstille alle søknadsbeløpene i en samlet søknad.

7.2 Kostnader som ikke er kompensasjonsberettigede

For å unngå at merverdiavgift blir kompensert dobbelt, eller at det søkes kompensasjon for kostnader som ikke kommer inn under ordningen, er det nedenfor listet opp kostnader som faller utenfor ordningen. Følgende kostnader er ikke kompensasjonsberettigede:

- Kostnader og investeringer til merverdiavgiftspliktig del av virksomheten, dersom den inngående avgiften kan trekkes fra.
- Merverdiavgiftskostnader som er kompensasjonsberettiget gjennom lov 12.12.2003 nr. 108 (gjelder frivillige organisasjoner som på vegne av kommune eller fylkeskommune produserer helse-, undervisnings- eller sosiale tjenester som kommune eller fylkeskommune er lovpålagt å utføre.)
- Kostnader til investeringer i og påkostninger på bygg, anlegg eller annen fast eiendom. Drifts- og vedlikeholdskostnader på bygg, anlegg eller annen fast eiendom er omfattet av ordningen.
- Drifts- og vedlikeholdskostnader som gjelder bygg, anlegg eller annen fast eiendom for utleie. Dette gjelder ikke ved utleie til andre ledd i samme organisasjon.
- Kostnader knyttet til anleggsinvesteringer som omfattes av ordningen for kompensasjon av merverdiavgift for idrettslag.
- Kostnader til anskaffelser som nevnt i merverdiavgiftsloven § 8-3 første ledd og 8-4 første ledd. Herunder (jf. § 8-3):
 - servering
 - kostnader vedrørende leie av selskapslokaler i forbindelse med servering
 - kunst og antikviteter, med mindre kjøperen omsetter varer av samme slag i sin virksomhet
 - kost til og naturalavlønning av virksomhetens innehaver, ledelse, ansatte og pensjonister
 - representasjon
 - gaver og varer og tjenester til utdeling i reklameøyemed når verdien ikke er bagatellmessig, likevel slik at det er fradragsrett for varer dersom de utføres til bruk utenfor merverdiavgiftsområdet
 - oppføring, vedlikehold, innleie og drift av fast eiendom som skal dekke bolig- eller velferdsbehov, herunder løsøre og utstyr til slike eiendommer. Det er likevel

fradragsrett for inngående merverdiavgift på oppføring og vedlikehold av bedriftskantiner, herunder løst inventar til bedriftskantiner.

- anskaffelse, drift og vedlikehold av personkjøretøy jf. § 8-4.
- Kostnader som oppstår i virksomheter som har til formål å skaffe eieren økonomisk års- eller likvidasjonsutbytte. Dette gjelder ikke dersom virksomheten eies av en eller flere organisasjoner som alle kommer inn under målgruppe a-d, og det kan dokumenteres at frivillig arbeid er av sentral betydning i virksomheten som nevnt i første punktum.

7.3 Lokalledets/regionalledets oppgaver og plikter

Lokalledet/regionalledet skal sende inn transaksjonsliste som dokumenterer kompensasjonsberettigede merverdiavgiftskostnader, enten til sentralledet direkte eller via regionale ledd alt etter den enkelte organisasjons interne rutiner. Dokumentasjonen må være oversiktlig og systematisk slik at det ved en etterkontroll er lett å kontrollere transaksjonene bak søknadsbeløpet mot regnskapet.

Lokalledet/regionalledet skal sende inn revisorattest knyttet til søknaden om kompensasjon av merverdiavgiftskostnader til sentralledet.

Lokalledet/regionalledet skal rapportere totale driftskostnader til sentralledet.

Lokalled- og regionalledd skal ikke sende inn revisjonsberetning, regnskap og årsmelding til sentralledet. Sentralledet kan imidlertid som en del av sitt kontrollarbeid pålegge underliggende ledd dette.

7.4 Sentralledets oppgaver og plikter

Sentralledet skal utarbeide en transaksjonsliste som dokumenterer kompensasjonsberettigede merverdiavgiftskostnader for sentralledet.

Sentralledet skal sammenstille den samlede søknaden for hele organisasjonen på fastsatt skjema.

Sentralledet skal kontrollere at underleddene fyller vilkårene for å delta i momsordningen.

Sentralledet skal utarbeide egenerklæring om frivillig innsats i organisasjonen.

Sentralledet skal videreformidle merverdiavgiftskompensasjon til underleddene i henhold til tildelt beløp.

7.4.1 Vedlegg til søknad

Følgende vedlegges søknad:

- Samlet oppstilling over søknadsbeløp i henhold til fastsatt mal. For sentralledd skal det legges ved transaksjonslister som dokumenterer søknadsbeløp. Det må legges ved en liste etter fastsatt mal der søknadsbeløp for hver organisasjon fremgår og om organisasjonen er et sentral, regional- eller lokalledd.
- Godkjent underskrevet årsregnskap, årsmelding og revisjonsberetning for sentralledet.
- Revisorbekreftelse på den samlede søknaden. Jf. vedlegg 4 om kontrollhandlinger for revisor.
- Egenerklæring om frivillig innsats i organisasjonen.

7.5 Enkeltstående søkers oppgaver og plikter

Enkeltstående søkere skal utarbeide en transaksjonsliste som dokumenterer kompensasjonsberettigede merverdiavgiftskostnader.

Enkeltstående søkere skal sammenstille organisasjonens søknad på fastsatt skjema.

Enkeltstående søkere skal utarbeide egenerklæring om frivillig innsats i organisasjon.

7.5.1 Vedlegg til søknad

Følgende vedlegges søknaden:

- Transaksjonslister som dokumenterer søknadsbeløp.
- Godkjent underskrevet årsregnskap, årsmelding og revisjonsberetning for organisasjonen.
- Revisorbekreftelse, jf. vedlegg 4 om kontrollhandlinger for revisor.
- Egenerklæring om frivillig innsats i organisasjonen.

8. Problemstillinger knyttet til maskiner, utstyr og andre kapitalvarer

Merverdiavgiftsloven inneholder bestemmelser om justering av tidligere fradragsført inngående avgift på større driftsmidler (kapitalvarer) når forutsetningene for fradraget endrer seg etter anskaffelsen, se merverdiavgiftsloven §§ 9-2 til 9-5. Formålet med justeringsbestemmelser er at fradragsføringen både faktisk og økonomisk skal gjenspeile kapitalvarens tilknytning til avgiftspliktig virksomhet over noe tid, og ikke bare på anskaffelsestidspunktet. Bestemmelsene innebærer i hovedtrekk at fradraget for inngående avgift for kapitalvarer (driftsmidler over en viss verdi) skal justeres opp eller ned dersom tilknytningen mellom kapitalvaren og avgiftspliktige aktiviteter endres i 5 år i (justeringsperioden) etter anskaffelsen. Dette vil for eksempel være tilfellet dersom kapitalvaren selges, tas ut eller det skjer andre bruksendringer i justeringsperioden etter anskaffelsen. Dette gjelder for driftsmidler der inngående merverdiavgift utgjør kroner 50 000 eller mer.

Den nye kompensasjonsordningen kan, dersom den ikke fanger opp senere bruksendringer åpne for tilpasninger som kan være uheldige for ordningen. Det legges derfor opp til en innlåsningsperiode i den nye ordningen på fem år, knyttet til øvrige driftsmidler der inngående merverdiavgift utgjør kroner 50 000 eller mer.

Kompensert merverdiavgift skal tilbakeføres i de tilfeller der driftsmidler selges, tas ut, gis bort, går over til å bli brukt i ikke-frivillig aktivitet eller det skjer andre bruksendringer i justeringsperioden på fem år etter anskaffelsen.

Utfordringer knyttet til mulige tilpasninger med hensyn til driftsmidler vil bli vurdert på basis av erfaringene fra søknadsåret 2010. Eventuelle justeringer vil bli foretatt i regelverket for 2011.

9. Frivillighetsregisteret

Det vil bli stilt krav om at søkere er registrert i Frivillighetsregisteret. For 2010 vil krav om registrering gjelde for sentralleddet og enkeltstående søkere. Sentralleddet vil kunne sende inn opplysninger til Frivillighetsregisteret om hvilke andre enheter i registeret som er tilknyttet deres organisasjon. Frivillighetsregisteret vil på bakgrunn av dette kunne gi en oversikt over tilhørende regionale og lokale enheter i en organisasjon.

For 2011 vil det bli lagt opp til at alle organisasjonsledd skal være registrert i Frivillighetsregisteret, og at disse skal kunne rapportere regnskapsopplysninger til Frivillighetsregisteret. Registeret skal videre inneholde opplysninger om tilknytning mellom lokale og regionale enheter, og deres tilknytning til et sentralledd. Det tas sikte på at disse opplysningene i størst mulig grad skal kunne anvendes av sentralleddene og av Lotteri- og stiftelsestilsynet.

Frivillighetsregisteret vil tilføre ordningen med merverdiavgiftskompensasjon sikker identifikasjon både av organisasjoner og de personene som bekrefter opplysningene på vegne av organisasjonene. Det legges opp til at Frivillighetsregistret på sikt kan effektivisere arbeidsprosedyrer for frivillige organisasjoner knyttet til ordningen. Det er en målsetting for Frivillighetsregisteret at det skal forenkle rapporteringsarbeidet til sentralleddet, og at lokalleddenes fremtidige rapportering ikke skal oppleves som dobbeltregistrering.

10. Minstegrense

I ordningen for kompensasjon for merverdiavgift på tjenester var det to minstegrenser som kvalifiserte for søknad om kompensasjon avhengig av valgt søknadsmetode. Søkere som søkte på dokumentert ordning måtte ha merverdiavgiftskostnader over kr 10 000. Søkere på den såkalte sjablonordningen måtte ha omsetning over kr 100 000 for å ha rett til å søke.

Begrunnelse for å sette en minstegrense er behovet for å avgrense ressursbruken for frivilligheten sett i forhold til nivået på kompensasjonen. Mange små søknadsbeløp ville medført at kostnader knyttet til administrasjon og revisorbekreftelser ville utgjort en vesentlig del av tilskuddsbeløpet. For den nye ordningen vil det bli følgende minstegrense:

Det settes en minstegrense på kroner 300 000 i totale driftskostnader knyttet til den frivillige og ikke fortjenestebaserte delen av virksomheten etter fradragposter for den enkelte søker ved forenklet modell. For organisasjoner med flere ledd er det summen av hele organisasjonens driftskostnader knyttet til den frivillige og ikke fortjenestebaserte delen av virksomheten etter fradragposter som skal vurderes opp mot minstegrensen. Det vil si at det ikke er noen minstegrense for det enkelte lokale ledd. For enkeltstående søkere er det organisasjonens totale driftskostnader knyttet til den frivillige og ikke fortjenestebaserte delen av virksomheten etter fradragposter som vurderes opp mot minstegrensen.

Det settes en minstegrense på kr 25 000 i søknadsberettigede merverdiavgiftskostnader for søkere på dokumentert ordning. For organisasjoner med flere ledd er det totalsummen av hele organisasjonens søknadsberettigede merverdiavgiftskostnader som vurderes opp mot minstegrensen. For lokale ledd som tilhører et sentralledd vil det ikke gjelde noen minstegrense.

For enkeltstående søkere er det organisasjonens søknadsberettigede merverdiavgiftskostnader som vurderes opp mot minstegrensen.

11. Bindingstid

For søknad om momskompensasjon i 2010 vil regnskapet for 2009 være grunnlaget for søknaden. For 2010 er søknadsfristen 1. august.

I utgangspunktet kan organisasjonene velge mellom å søke på dokumentert modell og forenklet modell. For å hindre at skifte av modell medfører utilsiktede virkninger og tilpasninger, må det settes begrensninger for hvor ofte en organisasjon kan skifte mellom hvilken modell det søkes etter.

For å unngå at enkelte organisasjoner velger ”feil” modell i forhold til organisasjonsform det første året åpnes det for å gi organisasjonene en mulighet til å bytte modell etter ett år. Det innebærer at de organisasjonene som ønsker det, kan bytte søknadsmodell fra 2010 til 2011. Fra 2011 legges det opp til en bindingstid på 4 år.

12. Regnskapsår

I 2010 vil regnskapsåret 2009 danne grunnlaget for søknad om kompensasjon. Fra 2011 skisseres det to alternativ for hva som eventuelt kan benyttes som grunnlagsår for søknad om kompensasjon. Denne modellen forutsetter at organisasjonene klarer å levere søknader med alle pliktige vedlegg innen fristen i søknadsåret 2010. Kostnadene ved å benytte regnskap ett år tilbake gir betydelig høyere administrasjonskostnader for Lotteri- og stiftelsestilsynet. På bakgrunn av erfaringene fra første året vil det måtte vurderes om regnskap ett år tilbake i tid kan benyttes som en permanent ordning.

12.1 Regnskap ett år tilbake i tid

Fordelen med å benytte regnskap ett år tilbake i tid er at det er nærmere knytning mellom når merverdiavgiftskostnadene påløper og utbetaling av kompensasjon. Ulempen er at søknadsfristen må settes langt ut på året med utbetaling helt på slutten av året. Ordningen med kompensasjon for merverdiavgiftskostnader hadde søknadsfrist 1. juni i søknadsåret. Dette resulterte i et stort antall søknader om ettersending av pliktige vedlegg som medførte vesentlig økt ressursbruk og administrative kostnader. Dermed må søknadsfristen skyves til 1. august dersom regnskap ett år tilbake i tid velges. Søknadsfrist 1. august gir betydelig mer tid for søker til å klargjøre søknad og dokumentasjon enn hva som var tilfellet med tidligere ordning. Regnskap ett år tilbake i tid med utbetaling i desember forutsetter at klagebehandlingen blir påfølgende kalenderår. Oversikten nedenfor viser skjematisk tidsløp for dette alternativet:

Regnskap ett år tilbake som grunnlag				
Søknadsår	2010	2011	2012	2013
Regnskapsår	2009	2010	2011	2012
Søknadsfrist	1.8.2010	1.8.2011	1.8.2012	1.8.2013
Utbetaling	des 2010	des 2011	des 2012	des 2013
Klagebehandling	jan - feb 2011	jan - feb 2012	jan - feb 2013	jan - feb 2014

12.2 Regnskap to år tilbake i tid

Ved å bruke regnskap to år tilbake i tid kan søknadsfristen flyttes til slutten av året før tildelingsåret. Utbetaling av kompensasjon kan da foretas før sommeren.

Dette innebærer forskjellige søknadsfrister i 2010, 2011 og 2012. Fra og med 2012 vil søknadsfristen etter dette alternativet være 1. oktober året før tildelingsåret. Organisasjonene vil da ha fått ytterligere tid til å innhente dokumentasjon og utarbeide søknaden. Oversikten nedenfor viser skjematisk tidsløpet for dette alternativet:

Regnskap to år tilbake som grunnlag				
Søknadsår	2010	2011	2012	2013
Regnskapsår	2009 ²	2009	2010	2011
Søknadsfrist	1.8.2010	1.1.2011	1.10.2011	1.10.2012
Utbetaling	des 2010	sep 2011	mai 2012	mai 2013
Klagebehandling	jan - feb 2011	juli – aug 2011	mar – april 2012	mar – apr 2013

13. Oppfølging, kontroll og sanksjoner

Lotteri- og stiftelsestilsynets kontrollprosedyrer vil være basert på kontroll av innsendt dokumentasjon og stikkprøver etter avsluttet tildeling. I forbindelse med stikkprøver i

² I 2010 vil regnskapsår 2009 bli benyttet. 2009 vil således bli benyttet i to påfølgende år (2010 og 2011).

etterkant av tildeling av midler vil det bli lagt særlig vekt på kontroll av lokal- og regionalledds dokumentasjon av søknadsdata, herunder om det enkelte underledd tilfredsstiller kravene for å komme innenfor ordningen.

Den som har søkt om eller mottatt kompensasjon, må ved forespørsel fra kompensasjonsmyndigheten, herunder Riksrevisjonen, gi tilgang til og innsyn i underlagsdokumentasjon for kompensasjonskravet. Denne skal også gi kontrollmyndighetene tilgang til organisasjonens lokaler, nødvendig bistand til innsyn og eventuelt stille til disposisjon utstyr og programvare til dette. Dette gjelder også den som eventuelt registrerer og oppbevarer regnskapsmaterialet på vegne av kompensasjonsmottakeren.

Dersom en organisasjon har mottatt kompensasjon på vegne av seg selv og sine underledd, men ikke viderebetaler kompensasjonen internt i organisasjonen i samsvar med liste over endelig tildeling, vil organisasjonen bli pålagt å viderebetale kompensasjonen. Dersom pålegget ikke blir fulgt vil kompensasjonen i sin helhet bli krevd tilbakebetalt til Lotteri- og stiftelsestilsynet.

Dersom en mottaker gir ufullstendige eller ukorrekte opplysninger i forbindelse med søknad om kompensasjon på vegne av seg selv eller sine underledd, og dette medfører at kompensasjon utbetales uberettiget eller med for stort beløp, skal det uberettigede beløpet kreves tilbakebetalt. Hvis kompensasjonen ennå ikke er utbetalt, kan den holdes helt eller delvis tilbake og bortfalle.

Søkere som ikke følger opp varsel fra Lotteri- og stiftelsestilsynet om viderebetaling av kompensasjon mottatt på vegne av sine underledd, eller som ikke har tilbakebetalt for mye utbetalt kompensasjon, vil ikke være søknadsberettiget før viderebetaling eller tilbakebetaling er foretatt.

Det vil bli opprettet en referansegruppe, med blant annet representanter for frivillig sektor.

14. Økonomiske og administrative konsekvenser

Valg av modell har stor betydning for ressursbruken i den nye ordningen. Ved forenklet modell vil frivillig sektor ha kostnader knyttet til innhenting og sammenstilling av tallmateriale fra underledd samt revisorbekreftelse som angitt i punkt 6. Det vil også være en viss ressursbruk knyttet til kvalitetssikring av fradragsposter. Ressursbruken for frivillig sektor må likevel regnes som relativt liten ved forenklet modell. Ved alle angitte krav er det lagt vekt på at søker skal komme rimeligst mulig ut.

For forvalter av ordningen vil ressursbruken bli større enn ved tidligere ordning. Antall søknader vil bli høyere, men det er vanskelig å si hvor stor økningen vil bli. Ved en tosporet løsning (forenklet og dokumentert) vil ressursbruken for frivillig sektor bli høyere i de tilfeller dokumentert ordning blir valgt. Her vil det bli stilt krav til dokumentasjon som det koster mer å utarbeide tidsmessig og dermed kostnadsmessig, og det vil bli stilt krav til revisorbekreftelse også for alle lokale ledd. Med et stort antall regionale og lokale ledd kan det bli en stor samlet kostnad knyttet til revisorbekreftelser. Departementet vil her bemerke at dette vil være en uønsket konsekvens. For forvalter av ordningen vil en tosporet løsning bety større ressursbruk enn ved en forenklet modell.

Etter innspill fra frivillig sektor legges det opp til at sentralledd kan påregne et administrasjonstilskudd for å dekke utgifter til koordinering og tilrettelegging ved

søknadsprosess og viderefordeling av midler til lokale lag. 1 2010 legges det til grunn et administrasjonstilskudd på maksimalt 1 % fra tildelte midler for å ta høyde for eventuell tilpasning til ordningen. Fra 2011 vil det bli fastsatt et maksimumsbeløp for administrasjonskostnader.

15. Evaluering

Ordningen vil bli evaluert så snart første tildeling er foretatt i henhold til blant annet følgende kriterier:

- Ordningen når ut til organisasjoner der det frivillige arbeidet blir utført.
- Ordningen gir ikke urettferdige eller utilsiktede fordelingsvirkninger.
- Ordningen er enkelt håndterbar og kontrollerbar.
- Ordningen unngår tilpasninger og disposisjoner som er i strid med intensjonen med ordningen.

I forbindelse med evalueringen vil det bli foretatt en vurdering av nåværende beregningsmodell for å sikre at denne ikke fører til urimelige avvik mellom kategorier av organisasjoner og mellom store og små organisasjoner. Eventuelle endringer og justeringer i forskriften vil bli gjort på bakgrunn av evalueringen.

Ordningen vil bli administrativt gjennomgått på årlig basis og evaluert med jevne mellomrom. Midler til evalueringen vil bli dekket over ordningen.

16. Høringsuttalelser

Det bes om at alle merknader til høringsnotatet oversendes per e-post til postmottak@kud.dep.no

Høringsfrist er 22. mars 2010. Høringsuttalelsene vil fortløpende bli lagt ut på departementets hjemmesider. Høringsnotatet er sendt ut til et begrenset antall høringsinstanser, men er åpen for alle interesserte.

Vedlegg 1 – Informasjon til lokale ledd

Informasjon til lokale ledd som er en del av et sentral ledd

Det er sentralleddet som velger søknadsmodell. Som leder av et lokalledd må du kontakte ditt sentralledd, eventuelt regionalledd for å få vite hvilken modell din organisasjon har valgt. Lokalledd som er tilknyttet et sentralledd kan ikke søke på selvstendig grunnlag.

Søknadsfristen til Lotteri- og stiftelsestilsynet er 1. august. Det betyr at den interne fristen til din organisasjon vil være noe tidligere. Kontakt ditt sentralledd for å få informasjon om intern frist. Regnskapsår 2009 skal benyttes i 2010.

Lokalleddet skal normalt ikke sende inn revisjonsberetning, regnskap og årsmelding til sentralleddet. Sentralleddet kan imidlertid pålegge et utvalg av lokalleddene dette for kontroll mot innsendte søknadsdata.

Ved forenklet modell har lokalleddet følgende oppgaver:

Lokalleddet rapporterer totale driftskostnader til sentralleddet. Totale driftskostnader hentes fra revidert regnskap.

Ved dokumentert modell har lokalleddet følgende oppgaver:

Lokalleddet sender inn transaksjonsliste som dokumenterer kompensasjonsberettigede merverdiavgiftskostnader, enten til sentralleddet direkte eller via regionale ledd avhengig av interne rapporteringsrutiner i organisasjonen.

Lokalleddet sender inn revisorattest knyttet til søknad om kompensasjon til sentralleddet.

Lokalleddet rapporterer totale driftskostnader til sentralleddet.

Vedlegg 2 - Oppgaver og plikter i forenklet modell

Dersom oppgaven/plikten ikke er aktuell for søker/organisasjonsledd, er ruten markert med -.

Lokalt ledd	1
Regionalt ledd	2
Sentralt ledd	3
Enkeltstående søker	4

Oppgave/plikt	1	2	3	4
Revidert regnskap godkjent på årsmøte	Ja	Ja	Ja	Ja
Regnskapet kan revideres av valgt revisor dersom organisasjonen ikke har regnskapsplikt etter regnskapsloven, særlovgivning eller har pålagt seg selv etter interne regler å ha registrert- eller stasautorisert revisor.	Ja	Nei	Nei	Nei
Obligatorisk plikt til 10 års oppbevaring av regnskapsmateriale og annen dokumentasjon av søknaden.	Nei	Ja	Ja	Ja
Kontrollere at underleddene fyller vilkårene for å delta i ordningen.	-	-	Ja	-
Gjøre fradrag i totale driftskostnader for ikke godkjente kostnader, jf. punkt 6.2.	Nei	Ja	Ja	Ja
Totale driftskostnader fratrasket fradragposter skal godkjennes av registrert- eller statsautorisert revisor.	Nei	Ja	Ja	Ja
Rapportere totale driftskostnader etter fradrag til sentrallledd.	Ja	Ja	-	-
Utarbeide dokumentasjon på fradragspostene.	-	Ja	Ja	Ja
Utarbeide egenerklæring om frivillig innsats på fastsatt skjema.	Nei	Nei	Ja	Ja
Sammenstille samlet søknad for alle organisasjonsledd på fastsatt Excel – mal.	-	-	Ja	-
Legge revidert regnskap og årsmelding ved søknad.	Nei	Nei	Ja	Ja
Revisorattest av søknad som sendes Lotteri- og stiftelsestilsynet på bakgrunn av avtalte kontrollhandlinger.	-	-	Ja	Ja
Viderefordele merverdiavgiftskompensasjon i henhold til tildelte beløp til det enkelte underledd.	-	-	Ja	-

Vedlegg 3 - Oppgaver og plikter i dokumentert modell

Dersom oppgaven/plikten ikke er aktuell for søker/organisasjonsledd, er ruten markert med -.

Lokalt ledd	1
Regionalt ledd	2
Sentralt ledd	3
Enkeltstående søker	4

Oppgave/plikt	1	2	3	4
Revidert regnskap godkjent på årsmøte	Ja	Ja	Ja	Ja
Regnskapet kan revideres av valgt revisor dersom organisasjonen ikke har regnskapsplikt etter regnskapsloven, særlovgivning eller har pålagt seg selv etter interne regler å ha registrert- eller stasautorisert revisor.	Ja	Nei	Nei	Nei
Obligatorisk plikt til 10 års oppbevaring av regnskapsmateriale og annen dokumentasjon av søknaden.	Ja	Ja	Ja	Ja
Kontrollere at underleddene fyller vilkårene for å delta i ordningen.	-	-	Ja	-
Utarbeide transaksjonsliste etter fastsatt mal som dokumenterer søknaden.	Ja	Ja	Ja	Ja
Transaksjonsliste skal attesteres av registrert- eller statsautorisert revisor.	Ja	Ja	Ja	Ja
Transaksjonsliste skal legges ved søknad som sendes Lotteri- og stiftelsestilsynet.	Ja (1)	Ja (1)	Ja	Ja
Rapportere totale driftskostnader i søknad.	Ja	Ja	Ja	Ja
Utarbeide egenerklæring om frivillig innsats på fastsatt skjema.	Nei	Nei	Ja	Ja
Sammenstille samlet søknad for alle organisasjonsledd på fastsatt Excel – mal.	-	-	Ja	-
Legge revidert regnskap og årsmelding ved søknad.	Nei	Nei	Ja	Ja
Revisorattest av søknad som sendes Lotteri- og stiftelsestilsynet på bakgrunn av avtalte kontrollhandlinger.	-	-	Ja	Ja
Viderefordre merverdiavgiftskompensasjon i henhold til tildelte beløp til det enkelte underledd	-	-	Ja	-

(1) Sentralleddet skal ikke legge ved transaksjonslister fra lokale og regionale ledd til søknaden. Sentralleddets egen transaksjonsliste skal imidlertid legges ved.

Vedlegg 4 – Kontrollhandlinger for revisor³

Kontrollhandlinger - sentralledd

Forenklet modell

Det vedlegges rapport fra revisor basert på SBT 4400 Avtalte kontrollhandlinger. Følgende kontrollhandlinger inngår:

- Kontroll av at totale driftskostnader som sentralleddet rapporterer i søknaden, stemmer med revidert regnskap og at det er gjort fradrag for ikke kompensasjonsberettigede kostnader.
- Kontroll av at det foreligger revisorerklæring på søknader fra regionale ledd og at totale kostnader etter fradragposter er korrekt overført til den samlede søknaden.
- Teknisk kontroll av sammenstilling av totale driftskostnader og fradragposter.

Dokumentert modell

Det vedlegges rapport fra revisor basert på SBT 4400 Avtalte kontrollhandlinger. Følgende kontrollhandlinger inngår:

- Kontroll av at sentralleddets transaksjoner som inngår i søknaden, gjelder den frivillige og ikke fortjenestebaserte delen av virksomheten og at transaksjonene er kompensasjonsberettigede.
- Kontroll av at søknadsdata fra underleddene som er overført til den samlede søknaden, stemmer med innsendt dokumentasjon.
- Kontroll av at samtlige søknader fra under- og regionale ledd er attestert av revisor.
- Teknisk kontroll av sammenstilling av den samlede søknaden.

Kontrollhandlinger - enkeltstående søker

Forenklet modell

Det vedlegges rapport fra revisor basert på SBT 4400 Avtalte kontrollhandlinger. Følgende kontrollhandlinger inngår:

- Kontroll av at totale driftskostnader som organisasjonen rapporterer i søknaden, stemmer med revidert regnskap og at det er gjort fradrag for ikke kompensasjonsberettigede kostnader.

Dokumentert modell

Rapport fra revisor basert på SBT 4400 Avtalte kontrollhandlinger skal vedlegges søknad. Følgende kontrollhandlinger inngår:

Kontroll i henhold til avtalte kontrollhandlinger av at organisasjonens transaksjoner som inngår i søknaden gjelder den frivillige og ikke fortjenestebaserte delen av virksomheten, og at transaksjonene er kompensasjonsberettigede.

³ Det vil bli utarbeidet en egen revisorerklæring som skal benyttes.